

Priroda i društvo

Informativni bilten Udruženja Eko akcija Sarajevo

Br. 7, mart 2021.

Apartmentno naselje na Bjelašnici.

Sve otpadne vode iz ovog naselja idu ravno u Vrelo Bosne.

Otud fekalne bakterije u nekad kristalno čistoj vodi podno Igmana.

SARAJEVO BEZ VODE:

Hoćemo li zauvijek ostati bez pitke vode?

Šta kaže nauka?

Iznad sarajevskih vodozahvata sve su planine – krečnjačke. Voda kroz krečnjak putuje velikom brzinom. Mjerenja pokazuju da sve što se prospe na tlo u Babinom dolu – npr. kanalizacija, ulja iz parkiranih automobila – za 13 dana završi u Hrasničkom vrelu.

Iz Hrasničkog vrela crpi se 50 litara u sekundi za sarajevski vodovod.

Neke patogene mikroorganizme (npr. viruse i protozoe) nije moguće odstraniti standardnim prečišćavanjem vode kakvo se primjenjuje na Hrasničkom vrelu.

Neki od tih mikroorganizama mogu izazvati teška oboljenja, pa i smrt.

PORUKA SKUPŠTINI I VLADI KANTONA SARAJEVO:

Na vama je istorijska odgovornost.

**Usvojite STROGU USTAVNU ZAŠTITU VODE
I NAŠEG PRAVA NA VODU.**

Nakon decenije noćnih redukcija u nekim naseljima, u ljeto 2017. godine gotovo cijelo Sarajevo mjesecima trpi svakodnevne redukcije vode.

Redovno vodosnabdijevanje ponovo je uspostavljeno zahvaljujući jednomjesečnoj kampanji Vodoodbrana Sarajeva. Kantonalna vlada, pod pritiskom protesta, ponovo počinje redovno budžetsko finansiranje javnog preduzeća, čime se zaustavlja daljnja devastacija vodovodne mreže i otklanja prijetnja redovnom vodosnabdijevanju grada.

Može li se nestašica vode ipak ponoviti?

- Vodozaštitna zona Sarajeva – napućena zgradama i poslovnim objektima.
Sve otpadne vode iz tih objekata idu – u vodu koju pijemo.
- Razni privatnici, zahvaljujući koncesijama, **crpe našu vodu – bez mjere**, bez kontrole i često bez ikakve naknade.
- **Izvorišta se privatizuju** – za luksuzna naselja i biznise.
Stara izvorišta pitke vode postepeno iscrpljujemo.
Sva naša alternativna izvorišta – ugrožena su novogradnjom.

Vode je u svijetu sve manje.

Svjetski špekulanti već trguju vodom i izvorištima.

Čeka li nas kupovina skupe flaširane vode?

Iz svijeta

PRIJETE LI NAM 'VODENI RATOWI'?

Izvještaji Ujedinjenih nacija upozoravaju da će u svijetu narednih decenija zavladata velika kriza zbog nestašice vode. Očekuje se da će do 2050. godine problem snabdijevanja vodom pogoditi pet milijardi ljudi, praktično polovinu čovječanstva.

Mnogi krajevi svijeta tu krizu već žive – usljed sve češćih i sve dužih suša uzrokovanih klimatskim promjenama, a suše ugrožavaju i podzemne vode. Istovremeno se pogoršava i *kvalitet* vode, prvenstveno zbog zagađenja hemikalijama korištenim u poljoprivredi, ali i otpadnim vodama (80% industrijskih otpadnih voda ispušta se u prirodu – bez ikakvog pročišćavanja).

Kriza u snabdijevanju vodom već uzrokuje i nasilne sukobe.

SUŠE U EVROPI

Niz suša i talasa vrućine koji od 2014. godine pogađa Evropu najekstremniji je u zadnjih dvije hiljade godina. Posljedice: na hiljade mrtvih, uništeni usjevi, šumski požari.

Uzrok sve sušnijih ljeta u Evropi najvjerovatnije su klimatske promjene, koje donose sve ekstremnije vremenske prilike – pogubne po poljoprivredu, ekosisteme i cijela društva.

TRGOVANJE VODOM

Od prošle godine se na Wall Streetu, najpoznatijoj svjetskoj berzi, trguje i vodom – isto kao naftom i zlatom, na primjer.

KAD NEMA VODE, A IMA COCA-COLE

U jednom meksičkom gradu u pokrajini Chiapas vode za piće ima sve manje, između ostalog i zbog promjena klime. Istovremeno fabrika Coca-Cole u tom kraju nesmetano crpi ogromne količine vode za svoju proizvodnju, a stanovništvu prodaje svoje napitke. Stanovništvo u sve većem broju obolijeva od dijabetesa – jer im je Coca-Cola dostupnija od vode za piće, a po gotovo istoj cijeni.